

כל כתבי פרק ששה עשר שבת

קוים.

עין משפט נר מצוה

בב א טושיע מו"מ טי טו
 ספיף א:
 בב ג מיי פיל המלכות
 שבת הלכה ב סמג עשין
 ל טושיע אר"ח טי רב
 ספיף ג:
 בב ג מיי שם הלכה ו סמג
 שם טור שרע אר"ח
 סימן ר"ע ספיף א:
 ביה ד טושיע אר"ח טי מרי
 ספיף ד:
 בב ג מיי פיל שם הל"ח
 וסמג טושיע אר"ח טי
 סימן רפ"ט ספיף ו:
 —————
 לענין רש"י
 פשוטו"ל [פלידשו"ל].
 כסא מתקפל.

עבידנא יומא טבא לרבנן. לתלמידים. ראש ישיבה היה: סייסי לוי. ישולם שכרי: דני אסי לורבא מרבנן נר. שחיבת תלמידי חכמים עלי: **דלא מוינגא רישא אבי סויא.** איני מניח ראשי על הכר: כמה דלא מהפינגא ליה זוכופיה. עד שארצה אס יש דבצרו לזכותו: **מפעטף.** צבגדים נאים: **זואי לנה.** הכי קרי ליה לשחיבת שבת מתוך חשיבות: עטיי. רקיקין טחין פניהן צשומן אליה או צשמן: **מי עדיפא לן מניה.** כלום אמה חשוב לנו מן השבת לכבוד שבת הכנוסם ולא היינו יודעים שצבא: **מפליטר טבח.** לטעום צשבת מן המזבח: **איספירי.** סלעים. איספירי פשיטו סלעי מדניה והן א' מנח' כסלע זורי והיינו חלי **דינר:** ומשלים לנו **אזינוורא דדשא.** לפני צואס להציא לו הבשר היה מומן להן מעותיהן על פתחן ואומר להן **אשור הייא המאשרו והמחזקו מהר צאומנותיכם למחר ולחזור ולמכור ולהתעסק בצרכי שבת.** ולי נראה ומשלים לנו **אזינוורא דדשא** כשהיה מציא ראשונה היה נותנה לשמשין המכניסם סעודתו על פתח ביתו ולא היה נכנס אלף ממנה לחזור ולהציא אחרת ואמר להן לשמשין **אשור הייא המאשרו מהר להכין את זו צעוד שאלך להציא את זו: אפסקא דשינא.** פסטרו"ל של שן שחשוב היה ועשיר: **ומושיף נורא.** נופח משס נורא לכבוד השבת. ורבינו לוי גרס אתכתקא דשאגא **מדהיא: לנשי וגונדי.** כלי שסור להודיע ששיום אינו כדי להתנהג בחשיבות מלהתעסק בצשילי שבת ולא יטנף צגדיו צשיל קדירות: **דמנא דבי רבי שמעאל כו'. דבשול קדירה מטנף צגדים: מחריך רישא.** אס היה שם ראש צהמה לחרוך מחרכו הוא צעלמו: פרים. לשון פרומיס^ט מתחק: **מנאס אסוי.** מנאס האור צעלים דקיס: **מקסא ועייל מקסא ונפיק.** צע"ש יולא ונכנס להציא תמיד משואות כלי תשמים וצגדי מופש ומגדים כאלס שמקבל את רבו צשיתו ומראה לו שהוא חשוב עליו וחדר לכבודו לנרות ולהצנות צשילו: **מוקר שצי.** מכבד צשמות: **אמרי ליה כלדאי.** להאי נכרי: **לנדאי.** מוויס צכוכים: **אכיל להו.** סופס ליפול צידו: **אופסה צשייני.** עשה לו כובע של לבד ושצלו צשצלות של זהב וקבע צו מרגליות וקבע את זו עמה: **סייני.** כובע. ורבינו הלוי גרס צשדיייה סכודרו ורשאון הגון לי והוא לשון ר' יצחק צ"ר יהודה: **תריסר עילויסי דינרי.** עליות מלאות דינרי זהב. ^ו וגומא צעלמא הוא כלומר הון עתק מאד כן פירש רבינו הלוי וכן צכל מקום כגון תליסר גמלי ספיקי טריפטא (חולין דף טז:): וכן תליסר טבחא לעיל: **צמה סן וסין.** לעושר גדול כזה: **לס' ארין.** לזין אנו רשאין ליהנות עד שנצרך שמו צצרכת הלחם: **והארין נסן לבני אדם.** ע"י מתנתו נהנינו הטובה הזאת: **מחי דכסי ולקדוש ס' מכוזב.** מדכתיב וקראת לשבת עונג מכלל דלקדוש ס'

(א) [מכות קה: א] (ב) צ"ק (ג) ע"ש, (ד) י"ח מעילי (ה) [חולין ק"א]. (ו) [ג' דמיו וקראת לשבת עונג רבי אלעזר ורבי יוחנן חולין ק"א]. (ז) פ"י מהר ור"כ בסוף עמוד זה, (ח) לעיל קיד, (י) [ומת כג: א] (י) קדושין מא, (ט) מעניט ט, (י) נשי תוספות ברכת לה: ד"ה כחן, (ס) ע"י מוס' שם, (ס) [ויקרא יג, (מ) 'וע"ע מוס' צ"ב קג: ד"ה עילמא].

תורה אור השלם

- 1 עשר העשר את כל תבואת ארץ ורעך היצא היקדה שנה שנה: וברם יד כב וקראת למחר לזין וקראת ומלאה תבל וישבי בה: תהלים כד
- 2 וקראת נתן לבני אדם: תהלים קטו טז
- 3 אס תשיב משבת וקראת עשות וקצץ ביום קדוש וקראת לשבת ענג לקדוש וקראת וברכו מעשות וקראת מקבא וקצץ ודבר ישיעונו ג: דבר.

הגהות הב"ח

(א) גמ' לא מוינגא רישא אבי: (ב) שם לנשי מאני מביעלי:

גליון הש"ס

גמ' אשור הייא גיטין דף ע"א: רש"י ד"ה תליסר עילמא דינרי וכו' וגומא בעלמא. ע"י ברכת דף כ ע"א צמס' ד"ה תליסר מביעלי:

רבינו חננאל

ורבנן הני דעבדי צרכי שבת בנפשיהו, כגון ר' אבהו דהוה יתיב אתכתקא דשינו ומשיף נורא, ורב חנן דשגר תנורא, ורב הונא גדיל פתילתא, ורב חסדא מדליק שרגי, ורב פפא פריס סילקא, ורב ורב יוסף צלחי צבי. כוליה כרמפרש בגמרא בריש האי ש מקדש שקיזם המצה באדם עצמו טפי עדיף ויותר ממשלוחו. וכבר, שמשנה זמן סעודתו בהקדמה או באחרו.

בתליסר עילמא דינרי. אומר ר"ת דעילמא שם כלי^א הוא^ב כדלמרינן צריס כילד מעצדין (עירובין דף גג: א) עלת נקפת צדה^ט רב אמר להקדים ושמואל אמר לאחד. ולא פליגי אלף רב איירי דזרכו לאחר ושמואל איירי דזרכו להקדים כדלמרינן צשמון: ומנא

עבידנא יומא טבא לרבנן אמר רבא *תיתי לי דכי אתא צורבא מרבנן לקמאי לדינא לא מוינגא (ס) רישא אבי סדיא כמה דלא מהפינגא בזכותי' אמר מר בר רב אשי פסילנא ליה לצורבא מרבנן לדינא מ"ט^ו דחביב עלי כגופאי ואין אדם רואה חובה לעצמו^ז כרבי חנינא מיעטף וקאי אפניא דמעלי' שבתא אמר בואו ונצא לקראת שבת המלכה רבי ינאי לבייש מאניה

(א) מעלי' שבת ואמר בואי בלה בואי בלה^ה רבה בר רב הונא איקלע לבי רבה בר רב נחמן קריבו ליה תלת סאוי טחיי א"ל מי הוה ידעיתון דאתינא אמרו ליה מי עדיפת לן מינה^ו רבי אבא זבן בתליסר אסתירי פשיטי בישראל מתליסר טבחי ומשלים להו אזינוורא דדשא ואמר להו *אשור^ו הייא אשור הייא ר' אבהו הוה יתיב אתכתקא דשינא ומושיף נורא רב ענג לבייש גונדא^ז דתנא דבי רבי ישמעאל בגדים שבישל בהן קדירה לרבו אל ימווג בהן כוס לרבו^ח רב ספרא מחרין רישא רבא מלח שיבוטא רב הונא מדליק שרגי רב פפא גדיל פתילתא רב חסדא פריס סילקא רבה ורב יוסף מצלחי ציבי ר' זירא מצתת צתותי רב נחמן בר יצחק מכתף ועייל מכתף ונפיק אמר אילו מקלעין לי ר' אמי ור' אסי מי לא מכתפינא קמיהו ואיכא דאמרי ר' אמי ורבי אסי מכתפי ועיילי מכתפי ונפקי אמרי אילו איקלע לן רבי יוחנן מי לא מכתפינן קמיה יוסף מוקיר שבי הוה הוה נכרי בשבבותיה דהוה נפישו נכסיה טובא אמרי ליה כלדאי כוליהו נכסי יוסף מוקר שבי אכיל להו אול זבנינהו לכוליהו ניכסי זבן בהו מרגניתא אותבה כסייניה בהדי דקא עבר מברא אפרחיה זיקא שדייה במיא בלעיה כוורא אסקוה אייתוה אפניא דמעלי' שבתא אמרי מאן זבין כי השתא אמרי להו זילו אמטיווה לגבי יוסף מוקר שבי דרגיל דובין אמטיווה ניהליה זבניה קרעיה אשכח ביה מרגניתא זבניה בתליסר עילמא דינרי דדהבא פגע ביה הוה סבא אמר מאן דיויף שבתא פרעיה שבתא בעא מיניה רבי מר' ישמעאל ברבי יוסי עשירים שבא"י כמה הן זוכין א"ל בשביל שמעשרין שנאמר יעשר תעשר^ט עשר בשביל שתתעשר שבבבל כמה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את התורה ושמשאר ארצות כמה הן זוכין א"ל בשביל שמכבדין את השבת דאמר רבי חייא בר אבא פעם אחת נתארחתי אצל בעל הבית בלודקיא והביאו לפניו שלחן של זהב משוי ששה עשר בני אדם ושש עשרה שלשלאות של כסף קבועות בו וקערות וכוסות וקיתונות וצלוחות קבועות בו ועליו כל מיני מאכל וכל מיני מגדים ובשמים^י וכשמניחים אותו אומרים^י לה' הארץ ומלואה וגו'^י וכשמסלקין אותו אומרים^{יא} השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם אמרתי לו בני כמה זכית לכך אמר לי קצב הייתי ומכל בהמה שהייתה נאה אמרתי לו בני תהא לשבת אמרתי לו [אשריך שזכית] וברוך המקום שזיכך לכך א"ל קיסר לרבי יהושע בן חנניא מפני מה תבשיל של שבת ריחו נודף אמר לו תבלין אחד יש לנו ושבת שמו שאנו מטילין לתוכו וריחו נודף אמר לו הן לנו דימנו אמר לו כל המשמר את השבת מועיל לו ושאינו משמר את השבת אינו מועיל לו א"ל ריש גלותא לרב המנוגא מאי דכתיב^{יב} ולקדוש ה' מכוזב א"ל יזה יוה"כ שאין בו לא אכילה ולא שתיה אמרה תורה כבדהו בכסות נקיה^{יג} וכבדתו רב אמר להקדים ושמואל אמר לאחר אמרו ליה בני רב פפא בר אבא לרב פפא כגון אגן דשכיח לן בישרא וחמרא כל יומא במאי נישנייה אמר להו אי רגיליתו לאקדומו אחרוה אי רגיליתו לאחרוה אקדומו רב ששת בקיטא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא שימשא בסיטוא מותיב להו לרבנן היכא דמטיא טולא כי היכי דליקומו הייא ר' זירא

מוסף רש"י

ואין אדם רואה חובה לעצמו. לזן דעמו מתקרב לזד החובס לזיב את עלמו ופילו ממכין לזין אמת (בבבבות ק"ה). בואו ונצא לקראת שבת המלכה. כלסם המקבל פני מלך (ב"ב גכ.). תלת סאוי טחיי. שלס סאין פת נקיס עומין צשמן ורבי. יוס השבת היה מצלחי ציבי. אל ימווג בהן לפי צשמשט ומכללי צשול קדימה וימא כג. ועי' לעיל קיד.). מחרין רישא. לכבוד שבת (קדושין טח.). שיבוטא. זג (טח.).

מוסף תוספות

א. קטן. מ"י הר"ן. ב. שוואבין בו בין ושמך. ל. מוס' צ"ב קג: ד"ה עילמא. מן הכר. מוס' עירובין גג: ד"ה עלת. (פ"י אחר: מן החבית. מ"י הר"ן ג. גבי אמתא דהוה משתעיא בלשון חכמה, ואמרה הכי. מוס' הל"ט.)

לאו אשבת קאי: וכדפסו. אשבת מהדר לאי ציוה"כ הא כתיב ציה מכוזב: להקדים. זמן סעודת שבת לזמן סעודת חול וזהו כבודו: לאחר. וזהו כבודו שהוא מתאזהר לאכול: צמאי נשנייה. צמאי נשניוהו משאר ימים: אי רגיליתו לאקדומו. סעודתכם צבקר אחרוה: רב ששם. סגי נהור היה ואינו רואה את האכילה וכשהיה דורש צשבת מושיע התלמידים במקום שנגיע שם התמה לעת האולכ כדי שילטעו וימהרו לקום: דמטי טולא. שילטעו. הייא. מהר: עת האכילה וכשהיה דורש צשבת מושיע התלמידים במקום שנגיע שם התמה לעת האולכ כדי שילטעו וימהרו לקום: דמטי טולא. שילטעו. הייא. מהר: מהדר